

Een eerlijk EU-speelveld

Op de werkvloer ervaren vrachtwagenchauffeurs, bouwvakkers of distributiemedewerkers iedere dag de negatieve gevolgen van het vrije verkeer van diensten. Zo maakt de huidige regelgeving het mogelijk dat er Roemenen op Nederlandse scheepswerven werken voor één euro bruto per uur. Dit is een voorbeeld van uitbuiting en sociale dumping in Nederland, waarbij misbruik gemaakt wordt van een van de fundamentele vrijheden van de interne markt.

Dit is onacceptabel – of je nu Roemeen bent of Nederlander, als je naast elkaar op een werkplek hetzelfde werk verricht, behoort je ook gelijk beloond te worden. Daarom eist de FNV, samen met alle andere Europese vakbonden, gelijk loon voor gelijk werk op dezelfde werkplek, en treden wij op tegen uitbuiting en sociale dumping.

Zo zijn er binnen Europa bijna twee miljoen werknemers tijdelijk aan het werk in een ander land, veelal in de bouw-, transport- en landbouwsector. Deze zogenoemde gedetacheerde werknemers uit andere EU-landen vallen – in het kader van het ‘vrije verkeer van diensten’ – niet onder alle Nederlandse arbeidsvoorwaarden, maar enkel onder de minimum-arbeidsvoorwaarden uit de Detacheringsrichtlijn. Dit maakt een gedetacheerde werknemer goedkoper dan een werknemer uit Nederland.

In de praktijk worden zelfs deze minimum-arbeidsvoorwaarden uit de Detacheringsrichtlijn slecht nageleefd. Gebrekkige handhaving draagt eraan bij dat deze misstanden blijven bestaan. Dagelijks ontvangen duizenden werknemers geen fatsoenlijk loon en hebben ze nauwelijks sociale zekerheid in hun land van herkomst of in het werkland. Ze worden verplicht tot veel te lange werktijden, krijgen geen goede gezondheids- en veiligheidsopleiding en zijn niet verzekerd. Daar hadden de lidstaten zelf al lang keihard tegen moeten optreden met meer



TUUR ELZINGA

Dagelijks bestuurder bij FNV

controles en hoge boetes voor overtreding van de minimum-wetgeving.

Maar naast ontduiking en fraude, maken te veel bedrijven handig gebruik van allerlei constructies op de interne markt om zo goedkoop mogelijke arbeidskrachten te kunnen leveren. Er zijn legio legale constructies mogelijk, zoals bijvoorbeeld de Cyprus-route. Het werk verandert niet, werknemer en leidinggevende verhuizen niet naar Cyprus, maar middels een administratieve constructie vallen de werknemers voor de premieafdracht wél onder het fors goedkopere

Cypriotische stelsel van sociale zekerheid.

Als zelfs nationale afdrachten, sociale premies en pensioenen verworpen tot een element van de concurrentie op loonkosten, lijkt de interne markt voor veel werkenden geen succesverhaal van welvaart en welzijn te zijn. Meer en meer lijken burgers en werknemers dan ook het vertrouwen in de EU te verliezen. Een EU die focust op grootse zaken van begrotingstoezicht en regulering van de kapitaalmarkt, verliest makkelijk een binding met haar kern: de burgers en werknemers.

Voor de FNV staat voorop dat groei een middel is voor meer welvaart en welzijn van alle burgers en werknemers. Dat betekent dat een sociaal Europa geen lege huls mag blijven. Er moet nu ingezet worden op echte banen, gezond en veilig werken, fatsoenlijke arbeidstijden en gelijk loon voor gelijk werk. De EU mag dat niet in de weg staan, sterker nog: de EU moet dit ondersteunen.

Dergelijke sociale rechten moeten niet langer ondergeschikt zijn aan de interne markt. Alleen dan borg je daadwerkelijk een eerlijk speelveld, waarin werknemers geen pion in de concurrentie tussen bedrijven en lidstaten zijn. En geef je uitvoering aan de EU-doelstelling van de sociale markteconomie: een sociaal, solidair én economisch sterk Europa.